

Pregunta 3

1. Expliqueu, fent servir paraules vostres i posant un exemple, en què consisteix el relativisme moral que defensen els sofistes (observeu que el relativisme moral és un tipus específic de relativisme).
2. Quina és l'opinió de Sòcrates sobre el relativisme moral?
3. Argumenteu la vostra opinió sobre el relativisme moral?

1. Convé, primer de tot, recordar (veure Filosofia de 1r) el significat de *moral*:

La **moral** és el codi de normes que regulen l'acció individual i col·lectiva que es considera correcta. Les **normes morals** són el que són perquè apel·len a uns **valors**. Aquests valors transcendeixen les normes concretes (són més enllà d'elles), però en definitiva són el que els dona sentit. Així, per exemple, una ordre com ara «respecta els teus veïns» és acceptada com a norma moral perquè assumim que la persona és un valor digne de respecte.

El relativisme epistemològic, o genèricament el relativisme, consisteix a afirmar que **no hi ha coneixements o veritats absolutes**. Però com que hi ha diferents sabers, també hi haurà diferents tipus de relativisme.

No hem de confondre el relativisme en general, amb un dels tipus possibles de relativisme. Hi ha relativisme sociològic, lingüístic, cultural, estètic, etc; i un dels tipus de relativisme, especialment important per a la filosofia, és el **moral**.

El relativisme moral consisteix a creure que no es poden definir de manera universal els valors morals (bé, justícia, virtut, llibertat, etc.), és a dir, que aquests conceptes no són absoluts sinó relatius a la persona humana, als diferents grups socials, cultures, moments històrics, ...

Exemples:

Al davant d'una persona que roba diners es pot argumentar que el rebuig moral serà proporcional a les necessitats que el varen portar a fer el robatori.

A algunes cultures islàmiques està moralment acceptada la poligàmia, cosa que les cultures occidentals rebutgen.

2. Sòcrates està decididament en contra del relativisme moral defensat pels sofistes. Pensa que començant amb el reconeixement de la pròpia ignorància i fent servir el seu mètode, podem arribar a conèixer la definició universal dels diferents conceptes morals.

3. Exemples d'argumentacions

A favor: és un fet que hi ha una pluralitat de grups socials, amb diferents costums i codis morals (normes acceptades pel grup en un lloc i temps determinat). Per tant, no hi ha cap criteri absolut que ens permeti avaluar i criticar aquests codis.

En contra: és possible trobar alguns valors humans bàsics comuns a les diferents cultures i grups socials. Per exemple, la condemna moral del governant que fa servir el seu poder per oprimir i explotar el poble. A vegades es pensa que el relativisme moral recolza la tolerància com a actitud moral al davant de codis diferents dels nostres. Paradoxalment, però, si acceptem això com a actitud universal, contradiria el relativisme, que no accepta cap principi universalment autoritzat.